ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहिता पद पाठः (वाक्य सहित)

पञ्चमकाण्डे षष्ठः प्रवनः

Notes:

- 1. Please refer to the book "TS Kandam 1" and "TS 1.1 pada paadam with Vaakyam" for notes and conventions used in this Compilation.
- 2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

Version Notes:

This is now the current Version 2.0 dated May 31, 2025.

- 1. This replaces the earlier version 1.0 dated May 31, 2021.
- 2. This version has been updated with the errors found and reported till May 15, 2025.
- 3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done whereever applicable.
- 4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st	Version Number	0.0 dated 31st August 2018
2nd	Version Number	0.0 dated 31st January 2019
3rd	Version Number	0.0 dated 30th September 2019
4th	Version Number	0.1 dated 31st May 2020
5th	Version Number	1.0 dated 31st May 2021

Table of Contents

5 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे पञ्चमं काण्डं 4

5.6 पञ्चमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः – उपानुवाक्याभिधानं 4

<u>ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,</u> श्री गुरुभ्यो नमः , हरिः ओं

5 <u>कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे पञ्चमं</u> <u>काण्डं</u>

अग्निं या गर्भं दिधिरे विरूपास्ता न आपः श्र स्योना भवन्तु ॥ यासा ्र राजा वरुणो याति मद्ध्ये सत्यानृते अवपश्यन् जनानां । मधुश्चतः शुचयो याः पावकास्ता न आपः श्र स्योना भवन्तु ॥ यासां देवा दिवि कृण्वन्ति भक्षं या अन्तरिक्षे बहुधा भवन्ति । याः पृथिवीं पयसोन्दन्ति – [] 1

TS 5.6.1.1 - Padam

हिरण्यवर्णा इति हिरण्य – वर्णाः । शुचयः । पावकाः । यासु ।
जातः । कश्यपः । यासु । इन्द्रः ॥ अग्निम् । याः । गर्भम् । दृधिरे ।
निरूपा इति वि – रूपाः । ताः । नः । आपः । शम् । स्योनाः ।
भवन्तु ॥ यासाम् । राजा । वरुणः । याति । मद्ध्ये । सत्यानृते इति
सत्य – अनृते । अवपश्यन्नित्यव – पश्यन्न् । जनानाम् ॥ मधुश्चुत
इति मधु – श्चुतः । शुचयः । याः । पावकाः । ताः । नः । आपः ।
शम् । स्योनाः । भवन्तु ॥ यासाम् । देवाः । दिवि । कृण्वन्ति ।
भक्षम् । याः । अन्तरिक्षे । बहुधेति बहु – धा । भवन्ति ॥ याः ।
पृथिवीम् । पयसा । उन्दन्ति । 1 (50)

TS 5.6.1.2

तस्मादा नद्यो नाम स्थ ता वो नामानि सिन्धवः ॥
— — — — — ।
यत् प्रेषिता वरुणेन ताः शीभ् समवल्गत । 2

TS 5.6.1.2 - Padam

शुक्राः । ताः । नः । आपः । शम् । स्योनाः । भवन्तु ॥ शिवेनं ।

मा । चक्षुषा । पश्यत । आपः । शिवया । तनुवा । उपेति ।

स्पृश्गत । त्वचम् । मे ॥ सर्वान् । अग्नीन् । अपसुषद

इत्यपसु – सदः । हुवे । वः । मिय । वर्चः । बलम् । ओजः ।

नीति । धत्त ॥ यत् । अदः । संप्रयतीरिति सं – प्रयतीः । अहौ ।

अनदत । हते ॥ तस्मात् । एति । नद्यः । नाम । स्थ । ता । वः ।

नामानि । सिन्धवः ॥ यत् । प्रेषिता इति प्र – इषिताः । वरुणेन ।

ताः । शीभम् । समवल्गतेति सं – अवल्गत ॥ 2 (50)

TS 5.6.1.3

एको देवो अप्यतिष्ठथ् स्यन्दमाना यथा वशं।
उदानिषु-र्महीरिति तस्मा-दुदक-मुच्यते॥
आपो भद्रा घृतमिदाप आसु-रग्नीषोमौ बिभ्रत्याप इत् ताः।
तीव्रो रसो मधुपृचा – [] 3

TS 5.6.1.3 - Padam

तत् । आप्नोत् । इन्द्रः । वः । यतीः । तस्मात् । आपः । अन्विति । स्थन् ॥ अपकामित्यप – कामम् । स्यन्दमानाः । अवीवरत । वः । हिकम् ॥ इन्द्रः । वः । शिकिभिरिति शिकि –िभः । देवीः । तस्मात् । वाः । नाम । वः । हितम् ॥ एकः । देवः । अपीति । अतिष्ठत् । स्यन्दमानाः । यथावशमिति यथा – वशम् ॥ उदिति । आनिषुः । महीः । इति । तस्मात् । उदकम् । उच्यते ॥ आपः । भद्राः । महीः । इति । तस्मात् । उदकम् । उच्यते ॥ आपः । भद्राः । चृतम् । इत् । आपः । आसुः । अग्नीषोमावित्यग्नी – सोमौ । विभ्रति । आपः । इत् । ताः ॥ तीवः । रसः । मधुपृचामिति मधु – पृचाम् । 3 (50)

```
TS 5.6.1.4
_____ ॥ । ।
_मरंगम आ मा प्राणेन सह वर्चसा गन्न् ॥
आदित् पश्याम्युत वा शृणोम्या मा घोषो गच्छति वाङ् न आसां ।
मन्ये भेजानो अमृतस्य तर्.हि हिरण्यवर्णा अतृपं यदा वः ॥
आपो हि ष्ठा मयो भुवस्ता न ऊर्जे दधातन ।
महे रणाय चक्षसे ॥
यो वः शिवतमो रसस्तस्य भाजयतेह नः।
उशतीरिव मातरः ( ) ॥
तस्मा अरं गमाम वो यस्य क्षयाय जिन्वथ ।
आपों जनयथा च नः ॥
दिवि श्रयस्वान्तरिक्षे यतस्व पृथिव्या सं भव ब्रह्मवर्चस-मिस
ब्रह्मवर्चसाय त्वा ॥ 4
TS 5.6.1.4 - Padam
अरङ्गम इत्यरं – गमः । एति । मा । प्राणेनेति प्र – अनेन । सह ।
वर्चसा । गन्न् ॥ आत् । इत् । पश्यामि । उत । वा । शृणोमि ।
```

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – षष्टः प्रश्नः
```

```
एति । मा । घोषः । गच्छति । वाक् । नः । आसाम् ॥ मन्ये ।
भेजानः । अमृतस्य । तर्.हि । हिरण्यवर्णा इति हिरण्य – वर्णाः ।
अतृपम् । यदा । वः ॥ आपः । हि । स्थ ।
मयोभुव इति मयः – भुवः । ताः । नः । ऊर्जे । दधातन ॥ महे ।
रणाय । चक्षसे ॥ यः । वः । शिवतम इति शिव – तमः । रसः ।
तस्य । भाजयत । इह । नः ॥ उशतीः । इव । मातरः ( ) ॥ तस्मै ।
अरम् । गमाम । वः । यस्य । क्षयाय । जिन्वथ ॥ आपः । जनयथ ।
च । नः ॥ दिवि । श्रयस्व । अन्तरिक्षे । यतस्व । पृथिव्या ।
समिति । भव । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म – वर्चसम् । असि ।
ब्रह्मवर्चसायेति ब्रह्म – वर्चसाय । त्वा ॥ 4 (72) (उन्दन्ति –
।
समवल्गत – मधुपृचां – मातरो – द्वाविश्वातिश्व} (A1)
TS 5.6.2.1
अपां ग्रहान् गृह्णात्येतद्-वाव राजसूयं यदेते ग्रहाः सवी
ा
अग्निर्वरुणसवो राजसूय-मग्निसव-श्चित्य स्ताभ्या-मेव सूयतेऽथो
```

TS 5.6.2.1 - Padam

अपाम् । ग्रहान् । गृह्णाति । एतत् । वाव । राजस्रयमिति राज – सूयम् । यत् । एते । ग्रहाः । सवः । अग्निः । वरुणसव इति वरुण – सवः । राजसूयमिति राज – सूयम् । अग्निसव इत्यग्नि – सवः । चित्यः । ताभ्याम् । एव । सूयते । अथो इति । उभौ । एव । लोकौ । अभीति । जयति । यः । च । राजसूयेनेति राज – सूर्येन । ईजानस्य । यः । च । अग्निचित इत्यंग्नि–चितः । आपः । भवन्ति । आपः । वै । अग्नेः । भ्रातृव्याः । यत् । अपः । अग्नेः । अधस्तात् । उपदधातीत्युप – दधाति । भ्रातृव्याभिभूत्या इति भ्रातृव्य – अभिभूत्यै । भवति । आत्मना । परेति । अस्य । भ्रातृव्यः । भवति । अमृतम् । 5 (50)

न्य आपस्तस्मा – दब्धिरवतान्त – मिभ षिञ्चित्त नाऽऽर्तिमार्च्छिति

सर्वमायुरेति यस्यैता उपधीयन्ते य उ चैना एवं वैदान्नं वा आपः

पञ्च आपो उन्नं पञ्चो उन्नादः पञ्चमान् भवति यस्यैता उपधीयन्ते

य उ चैना एवं वैद द्वादश भवन्ति द्वादश मासाः संवथ्सरः

संवथ्सरेणैवास्मा – [] 6

TS 5.6.2.2 - Padam

वै । आपः । तस्मात् । अद्धिरित्यत् – भिः । अवतान्तमित्यव – तान्तम् । अभीति । सिञ्चन्ति । न । आर्तिम् । एति । ऋच्छति । सर्वम् । जायुः । एति । यस्य । एताः । उपधीयन्त इत्युप – धीयन्ते । यः । उ । च । एनाः । एवम् । वेद । अन्नम् । वै । आपः । पृश्चावः । जापः । अन्नम् । यन् । पृश्चावः । अन्नाद इत्यन्न – अदः । पृश्चमानिति । यस्य । एताः । उपधीयन्त इत्युप – धीयन्ते । यः । यः । उ । च । एनाः । एवम् । वेद । द्वादश । भवन्ति । द्वादश । यः । उ । च । एनाः । एवम् । वेद । द्वादश । भवन्ति । द्वादश ।

मासाः । संवध्सर इति सं – वथ्सरः । – – । सँवथ्सरेणेति सं – वथ्सरेण । एव । अस्मै । 6 (50)

TS 5.6.2.3

अन्नमव रुन्धे पात्राणि भवन्ति पात्रे वा अन्नमद्यते सयोन्येवान्नमव
रुन्ध आ द्वादशात् पुरुषादन्न-मृत्यथो पात्रान्न छिद्यते यस्यैता
। प्रधीयन्ते य उ चैना एवं वैद कुंभाश्च कुंभीश्च मिथुनानि भवन्ति
। प्रजात्ये प्र प्रजया पशुभि-मिथुनै-र्जायते यस्यैता
। उपधीयन्ते य उ-[] 7

TS 5.6.2.3 - Padam

अन्नम् । अवेति । रुन्धे । पात्राणि । भवन्ति । पात्रे । वै । अन्नम् । अद्यते । सयोनीति स – योनि । एव । अन्नम् । अवेति । रुन्धे । एति । द्वादशात् । पुरुषात् । अन्नम् । अति । अथो इति । पात्रात् । एति । द्वादशात् । पुरुषात् । अन्नम् । अति । अथो इति । पात्रात् । न । छिद्यते । यस्य । एताः । उपधीयन्त इत्युप-धीयन्ते । यः । उ । च । एनाः । एवम् । वेद । कुंभाः । च । कुंभीः । च । मिथुनानि । भवन्ति । मिथुनस्य । प्रजात्या इति प्र – जात्यै । प्रेति ।

TS 5.6.2.4

चैना एवं वैद शुग्-वा अग्निः सो ऽद्ध्वर्युं यजमानं प्रजाः
शुचा ऽर्पयित यदप उपद्धाति शुचमेवास्य शमयित
नाऽऽर्तिमार्च्छत्यद्ध्वर्युर्न यजमानः शाम्यन्ति प्रजा यत्रैता उपधीयन्ते
ऽपां वा एतानि हृदयानि यदेता आपो यदेता अप उपद्धाति
दिव्याभिरेवैनाः सण् सृजित वर्.षुकः पूर्जन्यो - [] 8

TS 5.6.2.4 - Padam

च । एनाः । एवम् । वेद । शुक् । वै । अग्निः । सः । अद्ध्वर्युम् । यजमानम् । प्रजा इति प्र – जाः । शुचा । अर्पयति । यत् । अपः । उपद्धातीत्युप – दधाति । शुचम् । एव । अस्य । शमयति । न । आर्तिम् । एति । ऋच्छति । अद्ध्वर्युः । न । यजमानः । शाम्यन्ति । प्रजा इति प्र – जाः । यत्र । एताः । उपधीयन्त इत्युप – धीयन्ते । अपाम् । वै । एतानि । हृदयानि । यत् । एताः । आपः । यत् ।

एताः । अपः । उपदधातीत्युप – दधाति । दिव्याभिः । एव । एनाः । – – – – । समिति । सृजति । वर्.षुकः । पर्जन्यः । 8 (50)

TS 5.6.2.5

भवति यो वा एतासा-मायतनं क्लृप्तिं वैदाऽऽयतनवान् भवति
कल्पते ऽस्मा अनुसीत-मुप दधात्येतद्-वा आसामायतनमेषा
क्लृप्तिर्य एवं वैदाऽऽयतनवान् भवति कल्पतेऽस्मै द्वन्द्वमन्या
उप दधाति चतस्रो मद्ध्ये धृत्या अन्नं वा इष्टका एतत् खलु वै
साक्षादन्नं यदेष चर्र्यदेतं चरुमुप दधाति साक्षा - [] 9

TS 5.6.2.5 - Padam

भवति । यः । वै । एतासाम् । आयतनमित्या – यतनम् । क्लृप्तिम् । वेद । आयतनवानित्यायतन – वान् । भवति । कल्पते । अस्मै । अनुसीतमित्यनु – सीतम् । उपेति । दधाति । एतत् । वै । आसाम् । आयतनमित्या – यतनम् । एषा । क्लृप्तिः । यः । एवम् । वेद । आयतनवानित्यायतन – वान् । भवति । कल्पते । अस्मै । द्वन्द्वमिति – वान् । भवति । कल्पते । अस्मै । द्वन्द्वमिति – द्वम् । अन्याः । उपेति । दधाति । चतस्रः । मद्ध्ये । धृत्यै ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – षष्टः प्रश्नः
```

अन्नम् । वै । इष्टकाः । एतत् । खलु । वै । साक्षादिति स—अक्षात् ।
अन्नम् । यत् । एषः । चरुः । यत् । एतम् । चरुम् ।
उपदधातीत्युप – दधाति । साक्षादिति स – अक्षात् । १ (50)

TS 5.6.2.6

देवास्मा अन्नमव रुन्धे मद्ध्यत उप दधाति मद्ध्यत एवास्मा अन्नं दधाति तस्मान् मद्ध्यतो उन्न-मद्यते बार्.हस्पत्यो भवति ब्रह्म वै देवानां बृहस्पति-र्बह्मणैवास्मा अन्नमव रुन्धे ब्रह्मवर्चसमिसि । ब्रह्मवर्चसाय त्वेत्याह तेजस्वी ब्रह्मवर्चसी भवति यस्यैष उपधीयते । य उ चैनमेवं वैद ॥ 10

TS 5.6.2.6 - Padam

एव । अस्मै । अन्नम् । अवेति । रुन्धे । मद्ध्यतः । उपेति ।

दधाति । मद्ध्यतः । एव । अस्मै । अन्नम् । दधाति । तस्मात् ।

मद्ध्यतः । अन्नम् । अद्यते । बार्.हस्पत्यः । भवति । ब्रह्म । वै ।

देवानाम् । बृहस्पतिः । ब्रह्मणा । एव । अस्मै । अन्नम् । अवेति ।

रुन्धे । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म – वर्चसम् । असि । ब्रह्मवर्चसायेति ब्रह्म – वर्चसाय । त्वा । इति । आह । तेजस्वी । ब्रह्मवर्चसीति ब्रह्म - वर्चसी । भवति । यस्य । एषः । उपधीयत इत्युप – धीयते । यः । उ । च । एनम् । एवम् । वेद ॥ 10 (47) (अमृत – मस्मै – जायते यस्यैता – उपधीयन्ते य उ – पर्जन्य – उपदधाति साक्षाथ् – सप्तचत्वारिङ्शच्च) (A2) TS 5.6.3.1 भूतेष्टका उप दधात्यत्रात्र वै मृत्युर्जायते यत्रयत्रैव मृत्युर्जायते ्। । । मृत्यवो ऽवेष्टा स्तस्मा-दग्निचिन्ना-भिचरितवै प्रत्यगेन-मभिचारः ा । । । । । । स्तृणुते सूयते वा एष योऽग्निं चिनुते देवसुवा-मेतानि हवी एषि भवन्त्येतावन्तो वै देवाना 💛 सवास्त एवा – [] 11 **TS 5.6.3.1 - Padam** भूतेष्टका इति भूत – इष्टकाः । उपेति । दधाति । अत्रात्रेत्यत्र – अत्र । वै। मृत्युः। जायते। यत्रयत्रेति यत्र–यत्र। एव। मृत्युः। जायते।

ततः । एव । एनम् । अवेति । यजते । तस्मात् ।

अग्निचिदित्यग्नि – चित् । सर्वम् । आयुः । एति । सर्वे । हि ।

अस्य । मृत्यवः । अवेष्टा इत्यवं – इष्टाः । तस्मात् ।

अग्निचिदित्यग्नि – चित् । न । अभिचित्वा इत्यभि – चित् । न । अभिचित्वा इत्यभि – चित् । वै ।

प्रत्यक् । एनम् । अभिचार इत्यभि – चारः । स्तृणुते । सूयते । वै ।

एषः । यः । अग्निम् । चिनुते । देवसुवामिति देव – सुवाम् ।

एतानि । हवी एषि । भवन्ति । एतावन्तः । वै । देवानाम् । सवाः ।

ते । एव । 11 (50)

TS 5.6.3.2

TS 5.6.3.2 - Padam

अस्मै । सवान् । प्रेति । यच्छन्ति । ते । एनम् । सुवन्ते । सवः । अग्निः । वरुणसव इति वरुण – सवः । राजसूयमिति राज – सूर्यम् । ब्रह्मसव इति ब्रह्म–सवः । चित्यः । देवस्य । त्वा । सवितुः । प्रसव इति प्र – सवे । इति । आह । सवितृप्रसूत इति सवितृ–प्रसूतः । एव । एनम् । ब्रह्मणा । देवताभिः । अभीति । सिञ्चति । अन्नस्यान्नस्येत्यन्नस्य – अन्नस्य । अभीति । सिञ्चति । अन्नस्यानस्येत्यनस्य – अन्नस्य । अवरुद्ध्या इत्यव – रुद्ध्यै । पुरस्तात् । प्रत्यञ्चम् । अभीति । सिञ्चति । पुरस्तात् । हि । प्रतीचीनम् । अन्नम् । अद्यते । शीर्.षतः । अभीति । सिञ्चति । शीर्.षतः । हि । अन्नम् । अद्यते । एति । मुखात् । अन्ववस्रावयतीत्यनु – अवस्रावयति । 12 (50)

मुखत एवास्मा अन्नाद्यं दधात्यग्ने स्त्वा साम्राज्येनाभि

प्वास्मा अन्नाद्यं दधात्यग्ने स्त्वा साम्राज्येनाभि

पिञ्चामीत्याहैष वा अग्नेः सव-स्तेनैवैनमभि षिञ्चित बृहस्पतेस्त्वा

साम्राज्येनाभिषिञ्चामीत्याह ब्रह्म वै देवानां बृहस्पतिर्ब्रह्मणैवैनमभि

पिञ्चतीन्द्रस्य त्वा साम्राज्येनाभि षिञ्चा-मीत्याहेन्द्रियमेवास्मि
न्तुपरिष्टाद् दधात्ये तद् – [] 13

TS 5.6.3.3 - Padam

मुखतः । एव । अस्मै । अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् । द्याति । अग्नेः ।
त्वा । साम्राज्येनेति सां – राज्येन । अभीति । सिञ्चामि । इति ।
आह । एषः । वै । अग्नेः । सवः । तेन । एव । एनम् । अभीति ।
सिञ्चति । बृहस्पतेः । त्वा । साम्राज्येनेति सां – राज्येन । अभीति ।
सिञ्चामि । इति । आह । ब्रह्म । वै । देवानाम् । बृहस्पतिः । ब्रह्मणा ।
एव । एनम् । अभीति । सिञ्चति । इन्द्रस्य । त्वा । साम्राज्येनेति
सां – राज्येन । अभीति । सिञ्चामि । इति । आह । इन्द्रियम् । एव ।
अस्मिन्न् । उपरिष्टात् । द्याति । एतत् । 13 (50)

TS 5.6.3.4

TS 5.6.3.4 - Padam

वै । गुजसूयस्येति गज – सूर्यस्य । रूपम् । यः । एवम् । विद्वान् । अग्निम् । चिनुते । उभौ । एव । लोकौ । अभीति । जयति । यः । च । गुजसूयेनेति गज – सूर्येन । ईजानस्य । यः । च । अग्निचित इत्यग्नि – चितः । इन्द्रस्य । सुषुवाणस्य । दश्धेति दश – धा । इन्द्रियम् । वीर्यम् । परेति । अपतत् । तत् । देवाः । सौत्रामण्या । समिति । अभरन्न् । सूर्यते । वै । एषः । यः । अग्निम् । चिनुते । अग्निम् । चित्वा । सौत्रामण्या । यजेत । इन्द्रियम् । एव । वीर्यम् । संभृत्येति सं – भृत्य । आत्मन्न् । धते ॥ 14 (48)

(त एवा – न्ववस्रावयत्ये – त – दृष्टाचत्वारि ्शच्च) (A3) TS 5.6.4.1

स्जूरब्दोऽयाविभिः स्जूरुषा अरुणीिभः स्जूः सूर्य एतंशेन

स्जोषाविश्वना दण्सोिभः स्जूरिनवैश्वानर इडाभिर्घृतेन स्वाहा

संवथ्सरो वा अब्दो मासा अयावा उषा अरुणी सूर्य एतश इमे

अश्विना संवथ्सरोऽग्निवैश्वानरः पश्चव इडा पश्चवो घृतण्

संवथ्सरं पश्चवो ऽनु प्र जायन्ते संवथ्सरेणैवास्मै पशून्

प्र जनयित दर्भस्तम्बे जुहोति यद् – [] 15

TS 5.6.4.1 - Padam

सजूरित स - जूः । अब्दः । अयावभिरित्ययाव - भिः । सजूरिति स - जूः । उषाः । अरुणीभिः । सजूरिति स - जूः । सूर्यः । एतरोन । सजोषाविति स - जोषौ । अश्विना । द्र्योभिरिति द्र्या । द्र्योभिरिति । सजूरिति स-जूः । अग्निः । वैश्वानरः । इडाभिः । घृतेन । स्वाहा । स्वथ्सर इति सं-वथ्सरः । वै । अब्दः । मासाः । अयावाः । उषाः । अरुणी । सूर्यः । एतराः । इमे इति । अश्विना ।

संवध्सर इति सं – वध्सरः । अग्निः । वैश्वानरः । पश्चवः । इडा । पश्चवः । घृतम् । संवध्सरमिति सं – वध्सरम् । पश्चवः । अनु । प्रीति । जायन्ते । साँवध्सरेणेति सं – वध्सरेण । एव । अस्मै । पश्चन् । प्रेति । जनयति । दर्भस्तंब इति दर्भ – स्तंबे । जुहोति । यत् । 15 (50)

TS 5.6.4.2

वा अस्या अमृतं यद्-वीर्यं तद्-दर्भा स्तस्मिन् जुहोति प्रैव जायते ज्ञादो भवति यस्यैवं जुह्नत्येता वै देवता अग्नेः पुरस्ताद्भागा स्ता एव प्रीणात्यथो चक्षुरेवाग्नेः पुरस्तात् प्रति दधात्यनन्थो भवति य एवं वैदाऽऽपो वा इदमग्रे सिललमासीथ् स प्रजापितः पुष्करपूर्णे वातो भूतोऽलेलायथ् स – [] 16

TS 5.6.4.2 - Padam

वै। अस्याः। अमृतम्। यत्। वीर्यम्। तत्। दर्भाः। तस्मिन्न्।
जुहोति। प्रेति। एव। जायते। अन्नाद इत्यन्न – अदः। भवति।
न । ।
यस्य। एवम्। जुह्नति। एताः। वै। देवताः। अग्नेः।

पुरस्ताद्भागा इति पुरस्तात् – भागाः । ताः । एव । प्रीणाति । अथो इति । चक्षुः । एव । अग्नेः । पुरस्तात् । प्रतीति । दधाति । अनन्धः । भवति । यः । एवम् । वेदं । आपः । वै । इदम् । अग्रे । सलिलम् । आसीत् । सः । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । पुष्करपर्ण इति पुष्कर – पर्णे । वातः । भूतः । अलेलायत् । सः । 16 (50) TS 5.6.4.3 प्रतिष्ठां नाविन्दत स एतदपां कुलायमपश्यत् तस्मिन्नग्निमचिनुत तदियमभवत् ततो वै स प्रत्यतिष्ठद्-यां पुरस्तादुपादधात् तच्छिरो उभवथ् सा प्राची दिग्-यां दक्षिणत उपादधाथ् स दक्षिणः पक्षो उभवथ् सा दक्षिणा दिग्-यां पश्चा-दुपादधात् तत् पुच्छमभवथ् सा प्रतीची दिग्-या-मृत्तरत उपादधाथ्- [] 17 TS 5.6.4.3 - Padam प्रतिष्ठामिति प्रति – स्थाम् । न । अविन्दत । सः । एतत् । अपाम् । कुलायम् । अपश्यत् । तस्मिन्न् । अग्निम् । अचिनुत । तत् । इयम् । अभवत् । ततः । वै । सः । प्रतीति । अतिष्ठत् । याम् ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – षष्टः प्रश्नः
```

पुरस्तात् । उपादधादित्युप – अदधात् । तत् । शिरः । अभवत् ।
सा । प्राची । दिक् । याम् । दक्षिणतः । उपादधादित्युप – अदधात् ।
सः । दक्षिणः । पक्षः । अभवत् । सा । दक्षिणा । दिक् । याम् ।
पश्चात् । उपादधादित्युप – अदधात् । तत् । पुच्छम् । अभवत् । सा ।
प्रतीची । दिक् । याम् । उत्तरत इत्युत् – तरतः ।
उपादधादित्युप – अदधात् । 17 (50)

TS 5.6.4.4

स उत्तरः पक्षो ऽभवथ् सोदीची दिग्-यामुपरिष्टा-दुपादधात् तत्

पृष्ठमभवथ् सोर्द्ध्वा दिगियं वा अग्निः पञ्चेष्टक-स्तस्माद्-यदस्यां

पृष्ठमभवथ् सोर्द्ध्वा दिगियं वा अग्निः पञ्चेष्टक-स्तस्माद्-यदस्यां

खनन्त्यभीष्टकां तृन्दन्त्यभि शर्कराण् सर्वा वा इयं वयोभ्यो नक्तं

दृशे दीप्यते तस्मादिमां वयाण्सि नक्तं नाद्ध्यासते य एवं

विद्वानग्निं चिनुते प्रत्येव- [] 18

TS 5.6.4.4 - Padam

<u>TS 5.6.4.5 - Padam</u>

तिष्ठति । अभीति । दिशः । जयति । आग्नेयः । वै । ब्राह्मणः ।

ा । । । । । । ।

तस्मात् । ब्राह्मणाय । सर्वासु । दिक्षु । अर्द्धुकम् । स्वाम् । एव ।

तत् । दिशम् । अन्विति । एति । अपाम् । वै । अग्निः । कुलायम् ।

तस्मात् । आपः । अग्निम् । हारुकाः । स्वाम् । एव । तत् ।

योनिम् । प्रेति । विशन्ति ॥ 19 (32) (यद- लेलायथ् स-उत्तरत उपादधा-देव - द्वात्रिण्शच्च) (४४) TS 5.6.5.1 सँवथ्सरमुख्यं भृत्वा द्वितीये सँवथ्सर आग्नेयमष्टाकपालं निर्वपेदैन्द्र–मेकादशकपालं वैश्वदेवं द्वादशकपालं बार्.हस्पत्यं चरुं ्रा । । । । । । । । वैष्णवं त्रिकपालं तृतीये संवथ्सरेऽभिजिता यजेत यदष्टाकपालो भवत्यष्टाक्षरा गायत्र्याग्नेयं गायत्रं प्रातस्सवनं प्रातस्सवनमेव तेन दाधार गायत्रीं छन्दो यदेकादशकपालो भवत्येकादशाक्षरा त्रिष्टुगैन्द्रं त्रैष्टुभं माद्ध्यन्दिन ए सवनं माद्ध्यन्दिनमेव सवनं तेन दाधार त्रिष्टुभं – [] 20

TS 5.6.5.1 - Padam

स्वथ्सरमिति सं – वथ्सरम् । उख्यम् । भृत्वा । द्वितीये । स्वथ्सर इति सं – वथ्सरे । आग्नेयम् । अष्टाकपालमित्यष्टा – कपालम् । निरिति । वपेत् । ऐन्द्रम् । एकादशकपालमित्येकादश – कपालम् । वैश्वदेवमिति वैश्व – देवम् । द्वादशकपालमिति द्वादश – कपालम् ।

बार्.हस्पत्यम् । चरुम् । वैष्णवम् । त्रिकपालमिति त्रि – कपालम् । तृतीये । संवथ्सर इति सं – वथ्सरे । अभिजितेत्यभि – जिता । यजेत । यत् । अष्टाकपाल इत्यष्टा – कपालः । भवति । अष्टाक्षरेत्यष्टा – अक्षरा । गायत्री । आग्नेयम् । गायत्रम् । प्रातस्सवनमिति प्रातः - सवनम् । प्रातस्सवनमिति प्रातः-सवनम् । एव । तेन । दाधार । गायत्रीम् । छन्दः । यत् । एकादशकपाल इत्येकादश – कपालः । भवति । एकादशाक्षरेत्येकादश – अक्षरा । त्रिष्टुक् । ऐन्द्रम् । त्रैष्टुभम् । माद्ध्यन्दिनम् । सवनम् । माद्ध्यन्दिनम् । एव । सवनम् । तेन । दाधार । त्रिष्टुभम् । 20 (50) TS 5.6.5.2 छन्दो यद्–द्वादशकपालो भवति द्वादशाक्षरा जगती वैश्वदेवं जागतं तृतीयसवनं तृतीयसवनमेव तेन दाधार जगतीं छन्दो यद्-बार्.हस्पत्यश्चरुभवति ब्रह्म वै देवानां बृहस्पतिर्ब्रह्मैव तेन दाधार यद्-वैष्णव स्त्रिकपालो भवति यज्ञो वै विष्णुर्यज्ञमेव

तेन दाधार यत् तृतीये संवथ्सरे ऽभिजिता यजते ऽभिजित्यै । । । यथ् संवथ्सरमुख्यं बिभर्तीममेव [] 21

TS 5.6.5.2 - Padam

छन्दः । यत् । द्वादशकपाल इति द्वादश – कपालः । भवति । द्वादशाक्षरेति द्वादश-अक्षरा । जगती । वैश्वदेवमिति वैश्व – देवम् । जागतम् । तृतीयसवनमितिं तृतीय – सवनम् । तृतीयसवनमिति तृतीय - सवनम् । एव । तेन । दाधार । जगतीम् । छन्दः । यत् । बार्.हस्पत्यः । चरुः । भवति । ब्रह्मं । वै । देवानाम् । बृहस्पतिः । ब्रह्म । एव । तेन । दाधार । यत् । वैष्णवः । त्रिकपाल इति त्रि – कपालः । भवति । यज्ञः । वै । विष्णुः । यज्ञम् । एव । तेन । दाधार । यत् । तृतीये । संवथ्सर इति सं – वथ्सरे । अभिजितेत्यभि – जिता । यजते । अभिजित्या इत्यभि – जित्यै । यत्। सँवथ्सरमिति सं – वथ्सरम्। उख्यम्। बिभर्ति। इमम्। एव । 21 (50)

तेन लोक स्पृणोति यद् द्वितीय सँवध्सरेऽग्निं चिनुते उन्तरिक्षमेव तेन लोक स्पृणोति यत् तृतीय सँवध्सरे यजते उमुमेव तेन लोक स्पृणोत्येतं वै पर आट्णारः कक्षीवा अधिन्वत ततो वै ते सहस्र स्पृणोत्येतं वै पर आट्णारः प्रजाकामा अचिन्वत ततो वै ते सहस्र सहस्र पुत्रानविन्दन्त प्रथते प्रजया प्रशुभिस्तां मात्रामाप्नोति यां तेऽगच्छन्. य एवं () विद्वानेतमग्निं चिनुते ॥ 22

TS 5.6.5.3 - Padam

तेन । लोकम् । स्पृणोति । यत् । द्वितीय । साँवथ्सर इति
सं – वथ्सरे । अग्निम् । चिनुते । अन्तरिक्षम् । एव । तेन ।
स्पृणोति । यत् । तृतीय । साँवथ्सर इति सं – वथ्सरे । यजते ।
अमुम् । एव । तेन । लोकम् । स्पृणोति । एतम् । वै । परः ।
आट्णारः । कक्षीवानिति कक्षी – वान् । औशिजः ।
वीतहव्य इति वीत – हव्यः । श्रायसः । त्रसदस्युः । पौरुकुथ्स्य
इति पौरु – कुथ्स्यः । प्रजाकामा इति प्रजा–कामाः । अचिन्वत ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – षष्टः प्रश्नः
```

ततः । वै । ते । सहस्र एसहस्रमिति सहस्रं – सहस्रम् । पुत्रान् । । । । । । । । अविन्दन्त । प्रथते । प्रजयेति प्र – जया । पशुभिरिति पशु–भिः । ताम् । मात्राम् । आप्नोति । याम् । ते । अगच्छन्न् । यः । एवम् () । विद्वान् । एतम् । अग्निम् । चिनुते ॥ 22 (54) (दाधार त्रिष्टुभ – मिममेवै – वं – चत्वारि च) (A5) TS 5.6.6.1 प्रजापति-रग्नि-मचिनुत स क्षुरपविर्भूत्वा ऽतिष्ठत् तं देवा बिभ्यतो नोपाऽऽयन् ते छन्दोभिरात्मानं छादयित्वोपाऽऽयन् तच्छन्दसां छन्दस्तवं ब्रह्म वै छन्दा ्सि ब्रह्मण एतद् - रूपं यत् कृष्णाजिनं कार्ष्णी उपानहावुप मुञ्चते छन्दोभिरेवाऽऽत्मानं छादयित्वा ऽग्निमुप चरत्यात्मनो ऽहि ्सायै देवनिधिर्वा एष नि धीयते यदग्नि-[] 23 TS 5.6.6.1 - Padam प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । अग्निम् । अचिनुत । सः । क्षुरपविरिति क्षुर – पविः । भूत्वा । अतिष्ठत् । तम् । देवाः । बिभ्यंतः । न । उपेति । आयन्न् । ते । छन्दोभिरिति छन्दः – भिः ।

आत्मानम् । छादयित्वा । उपेति । आयन्न् । तत् । छन्दसाम् । छन्दस्त्वमिति छन्दः – त्वम् । ब्रह्म । वै । छन्दा⊍्सि । ब्रह्मणः । एतत् । रूपम् । यत् । कृष्णाजिनमिति कृष्ण – अजिनम् । कार्ष्णी इति । उपानहौ । उपेति । मुञ्चते । छन्दोभिरिति । छन्दः – भिः। एव। आत्मानम्। छादयित्वा। अग्निम्। उपेति। चरति । आत्मनः । अहिं्सायै । देवनिधिरिति देव – निधिः । वै । एषः । नीति । धीयते । यत् । अग्निः । 23 (50)

TS 5.6.6.2

-रन्ये वा वै निधिमगुप्तं विन्दन्ति न वा प्रति प्र जानात्युखामा न । क्रामत्यात्मानमेवाधिपां कुरुते गुप्त्या अथो खल्वाहुर्ना ऽऽक्रम्येति नैर्.ऋत्युंखा यदाक्रामेन्निर्.ऋत्या आत्मानमपि दद्ध्यात् तस्मान्नाऽऽक्रम्या पुरुषशीर्.षमुप दधाति गुप्त्या अथो यथा ब्रूयादेतन्मे गोपायेति तादृगेव तत् [] 24

TS 5.6.6<u>.2 - Padam</u>

अन्ये । वा । वै । निधिमितिं नि – धिम् । अगुप्तम् । विन्दन्ति । न । वा । प्रति । प्रेति । जानाति । उखाम् । एति । क्रामति । आत्मानम् । एव । अधिपामित्यधि – पाम् । कुरुते । गुप्त्यै । अथो इति । खलु । ॥ ॥ । आहुः । न । आक्रम्येत्या – क्रम्या । इति । नैर्.ऋतीति नैः–ऋती । उखा। यत्। आक्रामेदित्या – क्रामेत्। निर्.ऋत्या इति निः – ऋत्यै। पुरुषशीर्.षमिति पुरुष – शीर्.षम् । उपेति । दधाति । गुप्त्यै । अथो इति । यथा । ब्रूयात् । एतत् । मे । गोपाय । इति । तादृक् ।

एव । तत् । 24 (50)

TS 5.6.6.3

प्रजापतिर्वा अथर्वा ऽग्निरेव दद्ध्यङ्काथर्वण स्तस्येष्टका अस्थान्येत ए ह वाव तद् - ऋषि - रभ्यनू वाचेन्द्रो दधी चो अस्थिभिरिति यदिष्टकाभिरग्निं चिनोति सात्मानमेवाग्निं चिनुते सात्मामुष्मिन् ँलोके

। भवति य एवं वैद शरीरं वा एतदग्नेर्यच्चित्य आत्मा वैश्वानरो — । यच्चिते वैश्वानरं जुहोति शरीरमेव स थस्कृत्या – [] 25

TS 5.6.6.3 - Padam

प्रजापितिरिति प्रजा – पितः । वै । अर्थर्वा । अग्निः । एव । द्द्ध्यङ् । आर्थर्वणः । तस्य । इष्टकाः । अस्थानि । एतम् । ह । वाव । तत् । ऋषिः । अभ्यनूवाचेत्यिभि – अनूवाच । इन्द्रः । द्धीचः । अस्थिभिरित्यस्थ – भिः । इति । यत् । इष्टकाभिः । अग्निम् । चिनुते । चिनोति । सात्मानमिति स – आत्मानम् । एव । अग्निम् । चिनुते । सात्मेति स – आत्मा । अमुष्मिन्न् । लोके । भवति । यः । एवम् । वेद । शरीरम् । वै । एतत् । अग्नेः । यत् । चित्यः । आत्मा । वैश्वानरः । यत् । चिते । वैश्वानरम् । जुहोति । शरीरम् । एव । स्चर्कृत्य । 25 (50)

TS 5.6.6.4

तस्मात् तस्य नावं द्यन्ति जीवन्नेव देवानप्येति वैश्वानर्यर्चा पुरीषमुप द्यातीयं वा अग्निवेश्वानर स्तस्यैषा चितिर्यत् पुरीषमग्निमेव ॥ विश्वानरं चिनुत एषा वा अग्नेः () प्रिया तनूर्यद्-वैश्वानरः प्रियामेवास्य तनुवमव रुन्धे ॥ 26

TS 5.6.6.4 - Padam

अभ्यारोह तीत्यभि — आरोह ति । इरीरम् । वै । एतत् । यजमानः । सिमिति । कुरुते । यत् । अग्निम् । चिनुते । यत् । चिते । वैश्वानरम् । जुहोति । इरीरम् । एव । स्र स्कृत्य । आत्मना । अभ्यारोह तीत्यभि — आरोह ति । तस्मात् । तस्य । न । अवेति । द्यन्ति । जीवन्न् । एव । देवान् । अपीति । एति । वैश्वानर्या । मूचा । पुरीषम् । उपेति । द्याति । इयम् । वै । अग्निः । वैश्वानरः । तस्य । एषा । चितिः । यत् । पुरीषम् । अग्निः । यत् । पुरीषम् । एव । वैश्वानरः । प्रिया । एषा । वै । अग्नेः । प्रियाम् । एषा । वै । अग्नेः () । प्रिया । तनूः । यत् । वैश्वानरः । प्रियाम् । एव । अस्य । तनुवम् । अवेति । रुन्धे ॥ 26 (60)

(अग्नि – स्तथ् – स्थ्रस्कृत्या – ग्ने – र्दशं च) (४६)

TS 5.6.7.1

TS 5.6.7.1 - Padam

अग्नेः । वै । दीक्षया । देवाः । विराजमिति वि–राजम् । आप्नुवन्न् ।

तिस्रः । रात्रीः । दीक्षितः । स्यात् । त्रिपदेति त्रि – पदा ।

विराडिति वि – राट् । विराजमिति वि – राजम् । आप्नोति । षट् ।

रात्रीः । दीक्षितः । स्यात् । षट् । वै । ऋतवः । साँवध्सर इति
सां – वध्सरः । साँवध्सर इति सां – वध्सरः । विराडिति वि–राट् ।

विराजमिति वि – राजम् । आप्नोति । दश् । रात्रीः । दीक्षितः ।

स्यात् । दशाक्षरेति दशं – अक्षरा । विराडिति वि – राट् । । । । । । । । । विराजमिति वि – राजम् । आप्नोति । द्वादशः । रात्रीः । दीक्षितः । । ॥ । स्यात् । द्वादश । मासाः । सँवथ्सर इति सं – वथ्सरः । सँवथ्सर इति सं – वथ्सरः । विराडिति वि – राट् । विराजिमिति वि – राजम् । आप्नोति । त्रयोदशेति त्रयः – दश । रात्रीः । दीक्षितः । स्यात् । त्रयोदशेति त्रयः – दश । 27 (50) TS 5.6.7.2 मासाः संवथ्सरः संवथ्सरो विराड् विराजमाप्नोति पञ्चदश मंवथ्सर आप्यते संवथ्सरो विराड् विराजमाप्नोति सप्तदेश ॥ । रात्रीर्दीक्षितः स्याद् द्वादश मासाः पञ्चर्तवः स सँवथ्सरः मं वथ्सरो विराड् विराजमाप्नोति चतुर्वि एशति ए रात्रीर्दीक्षितः स्या-च्यतुर्वि ्शति-रर्द्धमासाः संवथ्सरः संवथ्सरो विराङ् विराजमाप्नोति त्रिण्शतण् रात्रीर्दीक्षितः स्यात् – [] 28

TS 5.6.7.2 - Padam

मासाः । सँवथ्सर इति सं–वथ्सरः । सँवथ्सर इति सं–वथ्सरः । विराडिति वि – राट् । विराजमिति वि – राजम् । आप्नोति । पञ्चदशेति पञ्च - दश । रात्रीः । दीक्षितः । स्यात् । पञ्चदशेति पञ्चं – दश । वै । अर्द्धमासस्येत्यर्द्ध – मासस्य । रात्रयः । अर्द्धमासञ्च इत्यर्द्धमास – ज्ञः । संवथ्सर इति सं – वथ्सरः । आप्यते । सँवथ्सर इति सं – वथ्सरः । विराडिति वि – राट् । विराजमिति वि – राजम् । आप्नोति । सप्तदशेति सप्त – दश । रात्रीः । दीक्षितः । स्यात् । द्वादंश । मासाः । पञ्च । ऋतवः । सः । सँवथ्सर इति सं – वथ्सरः । सँवथ्सर इति सं – वथ्सरः । विराडिति वि – राट् । विराजमिति वि – राजम् । आप्नोति । चतुर्वि ्शतिमिति चतुः – वि ्शतिम् । रात्रीः । दीक्षितः । स्यात् । चतुर्वि ्शतिरिति चतुः – वि ्शतिः । अर्द्धमासा इत्यर्द्ध-मासाः । सँवथ्सर इति सं – वथ्सरः ।

सँवथ्सर इति सं – वथ्सरः । विराडिति वि – राट् । विराजमिति वि – राजम् । आप्नोति । त्रिङ्शतम् । रात्रीः । दीक्षितः । स्यात् । 28 (50) TS 5.6.7.3 न्नि एशदक्षरा विराड् विराजमाप्नोति मासं दीक्षितः स्याद्-यो मासः स सँवथ्सरः सँवथ्सरो विराड् विराजमाप्नोति चतुरो मासो दीक्षितः स्याच्चतुरो वा एतं मासो वसवो ऽबिभरु स्ते पृथिवीमा ऽजयन् गायत्रीं छन्दो ऽष्टौ रुद्रास्ते उन्तरिक्षमाऽजयन् त्रिष्ट्रभं छन्दो द्वादशाऽऽदित्यास्ते दिवमा ऽजयन् जगतीं छन्दस्ततो वै ते () व्यावृत-मगच्छञ्छ्रैष्यं देवानां तस्माद् द्वादश मासो भृत्वा ऽग्निं । । । । । । । होरात्राणीष्टका आप्तेष्टक-मेनं चिनुते ऽथो व्यावृतमेव गच्छति श्रैष्ठ्य 🕹 समानानां ॥ 29

TS 5.6.7.3 - Padam

त्रिज्ञदक्षरेति त्रिज्ञात् – अक्षरा । विराडिति वि – राट् । विराजमिति वि – राजम् । आप्नोति । मासम् । दीक्षितः । स्यात् । यः । मासः । सः । संवथ्सर इति सं – वथ्सरः । संवथ्सर इति सं – वथ्सरः । विराडिति वि – राट् । विराजिमति वि – राजम् । आप्नोति । चतुरः । मासः । दीक्षितः । स्यात् । चतुरः । वै । एतम् । मासः । वसवः । अबिभरुः । ते । पृथिवीम् । एति । अजयन्न् । गायत्रीम् । छन्दः । अष्टौ । रुद्राः । ते । अन्तरिक्षम् । एति । अजयन्न् । त्रिष्टुभम् । छन्दः । द्वादंश । आदित्याः । ते । दिवम् । एति । अजयन्न् । जगतीम् । छन्दः । ततः । वै । ते () । व्यावृतमिति वि – आवृतम् । अगच्छन् । श्रेष्ठ्यम् । देवानाम् । तस्मात् । द्वादेश । मासः । भृत्वा । अग्निम् । चिन्वीत । द्वादंश । मासाः । सँवथ्सर इति सं – वथ्सरः । सँवथ्सर इति सं – वथ्सरः । अग्निः । चित्यः । तस्य । अहोरात्राणीत्यहः – रात्राणि । इष्टकाः । आप्तेष्टकमित्याप्त-इष्टकम् । एनम् । चिनुते । अथो इति । व्यावृतमिति वि – आवृतम् । एव ।

TS 5.6.8.1 - Padam

सुवर्गायेति सुवः – गाय । वै । एषः । लोकाय । चीयते । यत् ।

अग्निः । तम् । यत् । न । अन्वारोहेदित्यनु – आरोहेत् ।

सुवर्गादिति सुवः – गात् । लोकात् । यजमानः । हीयेत । पृथिवीम् ।

एति । अक्रमिषम् । प्राण इति प्र – अनः । मा । मा । हासीत् ।

अन्तरिक्षम् । एति । अक्रमिषम् । प्रजेति प्र – जा । मा । मा ।

हासीत् । दिवम् । एति । अक्रमिषम् । सुवः । अगन्म । इति ।

आह । एषः । वै । अग्नेः । अन्वारोह इत्यनु – आरोहः । तेन । एव । एनम् । अन्वारोहतीत्यनु – आरोहति । सुवर्गस्येति सुवः – गस्य । लोकस्य । समष्ट्या इति सं – अष्ट्यै । यत् । पक्षसमितामिति पक्ष – सम्मिताम् । मिनुयात् । 30 (50) TS 5.6.8.2 कनीया एसं वज्ञक्रतुमुपेयात् पापीयस्यस्याऽऽत्मनः प्रजा स्याद्-वेदिसम्मितां मिनोति ज्याया एसमेव यज्ञकतुम्पैति नास्याऽऽत्मनः पापीयसी प्रजा भवति साहस्रं चिन्वीत प्रथमं चिन्वानः सहस्रसम्मितो वा अयं लोक इममेव लोकमभि जयित द्विषाहस्रं चिन्वीत द्वितीयं चिन्वानो द्विषाहस्रं वा अन्तरिक्ष-मन्तरिक्षमेवाभि जयित त्रिषाहस्रं चिन्वीत तृतीयं चिन्वान – [] 31 TS 5.6.8.2 - Padam कनीया एसम् । यज्ञक्रतुमिति यज्ञ – क्रतुम् । उपेति । इयात् । पापीयसी । अस्य । आत्मनः । प्रजेति प्र – जा । स्यात् । वेदिसम्मितामिति वेदि – सम्मिताम् । मिनोति । ज्याया एसम् । एव ।

यज्ञक्रतुमिति यज्ञ – क्रतुम् । उपेति । एति । न । अस्य । आत्मनः । पापीयसी । प्रजेति प्र – जा । भवति । साहस्रम् । चिन्वीत । प्रथमम् । चिन्वानः । सहस्रसम्मित् इति सहस्र – सम्मितः । वै । अयम् । लोकः । इमम् । एव । लोकम् । अभीति । जयति । विन्वानः । हिषाहस्रमिति द्वि – साहस्रम् । चिन्वीत । द्वितीयम् । चिन्वानः । दिषाहस्रमिति द्वि – साहस्रम् । वै । अन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षम् । एव । अभीति । जयति । त्रिषाहस्रमिति द्वि – साहस्रम् । वै । अन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षम् । एव । अभीति । जयति । त्रिषाहस्रमिति त्रि – साहस्रम् । चिन्वीत । न्यति । जयति । त्रिषाहस्रमिति त्रि – साहस्रम् । चिन्वीत । न्यति । चिन्वानः । 31 (50)

TS 5.6.8.3

चित्वा रामा-मुपेयादयोनौ रेतो धास्यामीति न द्वितीयं चित्वाऽन्यस्य स्त्रय- [] 32

TS 5.6.8.3 - Padam

त्रिषाहस्र इति त्रि – साहस्रः । वै । असौ । लोकः । अमुम् । एव । लोकम् । अभीति । जयति । जानुदघ्नमिति जानु – दघ्नम् । चिन्वीत । प्रथमम् । चिन्वानः । गायत्रिया । एव । इमम् । लोकम् । अभ्यारोहतीत्यभि – आरोहति । नाभिदघ्नमिति नाभि – दघ्नम् । चिन्वीत । द्वितीयम् । चिन्वानः । त्रिष्टुभा । एव । अन्तरिक्षम् । अभ्यारोहतीत्यभि – आरोहति । ग्रीवदघ्नमिति ग्रीव – दघ्नम् । चिन्वीत । तृतीयम् । चिन्वानः । जगत्या । एव । अमुम् । लोकम् । अभ्यारोहतीत्यंभि – आरोहति । न । अग्निम् । चित्वा । रामाम् । उपेति । इयात् । अयोनौ । रेतः । धास्यामि । इति । न । द्वितीयम् । चित्वा । अन्यस्य । स्त्रियम् । 32 (50)

TS 5.6.8.4

—मुपेयाञ्च तृतीयं चित्वा कां चनोपेयाद्—रेतो वा एतञ्चि धत्ते यद्गिं
चिनुते यदुपेयाद्—रेतसा व्यृद्ध्येताथो खल्वाहु—रप्रजस्यं तद्—
यञ्चोपेयादिति यद्—रेतिस्सचावुपदधाति ते एव यजमानस्य
रेतो बिभृत स्तस्मा—दुपेयाद्—रेतसो—ऽस्कन्दाय त्रीणि वाव रेतां सि

TS 5.6.8.4 - Padam

उपेति । इयात् । न । तृतीयम् । चित्वा । काम् । चन । उपेति । इयात् । रेतः । वै । एतत् । नीति । धत्ते । यत् । अग्निम् । चिनुते । यत् । उपेयादित्युप – इयात् । रेतसा । वीति । ऋद्ध्येत । अथो इति । खलु । आहुः । अप्रजस्यमित्यप्र – जस्यम् । तत् । यत् । न । उपेयादित्युप – इयात् । इति । यत् । रेतिस्सिचाविति रेतः – सिचौ । उपदधातीत्युप – इयात् । इति । यत् । रेतिस्सिचाविति रेतः – सिचौ । उपदधातीत्युप – दधाति । ते इति । एव । यजमानस्य । रेतः । $\frac{1}{1}$ । $\frac{1}$

पद् हे रेतस्सिचावुपद्ध्याद्-रेतो उस्य वि च्छिन्द्यात् तिस्र उप
दश्यति रेतसः सन्तत्या इयं वाव प्रथमा रेतस्सिग् वाग्-वा इयं
तस्मात् पश्यन्तीमां पश्यन्ति वाचं वदन्ती-मन्तरिक्षं द्वितीया प्राणो
वा अन्तरिक्षं तस्मान्नान्तरिक्षं पश्यन्ति न प्राणमसौ तृतीया चक्षुर्वा
असौ तस्मात् पश्यन्त्यमूं पश्यन्ति चक्षुर्यजुषेमां चा - [] 34

TS 5.6.8.5 - Padam

यत् । द्वे इति । रेतस्सिचाविति रेतः – सिचौ ।

उपदद्ध्यादित्युप – दध्यात् । रेतः । अस्य । वीति । छिन्द्यात् । तिस्रः ।

उपेति । द्धाति । रेतसः । सन्तत्या इति सं – तत्यै । इयम् । वाव ।

प्रथमा । रेतस्सिगिति रेतः – सिक् । वाक् । वै । इयम् । तस्मात् ।

पञ्यन्ति । इमाम् । पञ्यन्ति । वाचम् । वदन्तीम् । अन्तरिक्षम् ।

द्वितीया । प्राण इति प्र – अनः । वै । अन्तरिक्षम् । तस्मात् । न ।

अन्तरिक्षम् । पञ्यन्ति । न । प्राणमिति प्र – अनम् । असौ । तृतीया ।

। । । । । । । । । । चक्षुः । वै । असौ । तस्मात् । पश्यन्ति । अमूम् । पश्यन्ति । चक्षुः । । । । । । । । 34 (50)

TS 5.6.8.6

-मूं चोप दधाति मनसा मद्ध्यमा-मेषां लोकानां क्लृप्त्या अथो

प्राणानामिष्टो यज्ञो भृगुभि-राशीर्दा वसुभिस्तस्य त इष्टस्य वीतस्य

प्राणानामिष्टो यज्ञो भृगुभि-राशीर्दा वसुभिस्तस्य त इष्टस्य वीतस्य

दिवणेह भक्षीयेत्याह स्तुतशस्त्रे एवैतेन दुहे पिता मातिरश्चा ऽच्छिद्रा

पदा धा अच्छिद्रा उशिजः पदाऽनु तक्षुः सोमो विश्वविन्नेता

नेषद्-बृहस्पतिरु-क्थामदानि श्र्सिषदित्याहैतद्-वा ()

अग्नेरुक्थं तेनैवैनमनु श्र्सित ॥ 35

TS 5.6.8.6 - Padam

अमूम् । च । उपेति । द्धाति । मनसा । मद्ध्यमाम् । एषाम् । लोकानाम् । क्लृप्त्यै । अथो इति । प्राणानामिति प्र – अनानाम् । इष्टः । यज्ञः । भृगुभिरिति भृगु – भिः । आशीर्दा इत्याशीः – दाः । वसुभिरिति वसु – भिः । तस्य । ते । इष्टस्य । वीतस्य । द्रविणा । इह । भक्षीय । इति । आह । स्तुतशस्त्रे इति स्तुत – शस्त्रे । एव ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – षष्ठः प्रश्नः
```

एतेन । दुहे । पिता । मातरिश्वा । अच्छिद्रा । पदा । धाः । अच्छिद्राः । उशिजः । पदा । अन्विति । तक्षुः । सोमः । विश्वविदिति विश्व – वित् । नेता । नेषत् । बृहस्पतिः । । उक्थामदानीत्युक्थ – मदानि । ञार्सिषत् । इति । आह । एतत् । वै ()। अग्नेः। उक्थम्। तेन । एव। एनम्। अन्विति। श्चित्त ॥ **35 (57)** *(मिनुयात् – तृतीयं चिन्वानः – स्त्रियं – पौत्र* - श्र - वै - सप्त चं) (A8) TS 5.6.9.1 मूयते वा एषो ऽग्नीनां य उखायां भ्रियते यदधः सादयेद्–गर्भाः प्रपादुकाः स्यु-रथो यथा सवात् प्रत्यवरोहति तादृगेव तदासन्दी सादयति गर्भाणां धृत्या अप्रपादायाथो सवमेवैनं करोति गर्भो वा

एष यदुख्यो योनिः शिक्यं यच्छिक्यादुखां निरूहेद्-योनेर्गर्भं । । । । निर्. हण्याथ् षडुद्यामण् शिक्यं भवति षोढाविहितो वै – [] 36

TS 5.6.9.1 - Padam

सूयते । वै । एषः । अग्नीनाम् । यः । उखायाम् । भ्रियते । यत् ।

अधः । सादयेत् । गर्भाः । प्रपादुका इति प्र – पादुकाः । स्युः ।

अथो इति । यथा । सवात् । प्रत्यवरोहतीति प्रति – अवरोहति ।

तादृक् । एव । तत् । आसन्दी । सादयित । गर्भाणाम् । धृत्ये ।

अप्रपादायेत्यप्र – पादाय । अथो इति । सवम् । एव । एनम् ।

करोति । गर्भः । वै । एषः । यत् । उख्यः । योनिः । शिक्यम् ।

यत् । शिक्यात् । उखाम् । निरूहेदिति निः – ऊहेत् । योनेः ।

गर्भम् । निरिति । हन्यात् । षडुद्याममिति षट्–उद्यामम् । शिक्यम् ।

भवति । षोढाविहित इति षोढा – विहितः । वै । 36 (50)

TS 5.6.9.2

पुरुष आत्मा च शिरश्च चत्वार्यङ्गान्यात्मन्नेवैनं बिभर्ति प्रजापतिर्वा एष यदग्निस्तस्योखा चोलूखलं च स्तनौ तावस्य प्रजा उप जीवन्ति व यदुखां चोलूखलं चोपदधाति ताभ्यामेव यजमानो ऽमुष्मिन्

लोके अनि दुहे संवथ्सारो वा एष यदग्निस्तस्य त्रेधाविहिता इष्टकाः ।। प्राजापत्या वैष्णवीर् – [] 37

TS 5.6.9.2 - Padam

पुरुषः । आत्मा । च । शिरः । च । चत्वारि । अङ्गानि । आत्मन्न् ।

एव । एनम् । बिभर्ति । प्रजापितिरिति प्रजा – पितः । वै । एषः ।

यत् । अग्निः । तस्य । उखा । च । उलूखलम् । च । स्तनौ । तौ ।

अस्य । प्रजा इति प्र – जाः । उपेति । जीवन्ति । यत् । उखाम् ।

च । उलूखलम् । च । उपदधातीत्युप – दधाति । ताभ्याम् । एव ।

च । उलूखलम् । च । उपदधातीत्युप – दधाति । ताभ्याम् । एव ।

यजमानः । अमुष्मिन्न् । लोके । अग्निम् । दुहे । स्वध्सर इति

सं – वथ्सरः । वै । एषः । यत् । अग्निः । तस्य । त्रेधाविहिता इति

नेधा – विहिताः । इष्टकाः । प्राजापत्या इति प्राजा – पत्याः ।

वैष्णवीः । 37 (50)

TS 5.6.9.3

वैष्णवीरेव तदुप धते यदिष्टकाभि-रग्निं चिनोतीयं वै विश्वकर्मा वैश्वकर्मणीरेव तदुप धते तस्मा-दाहु-स्त्रिवृदग्निरिति तं वा एतं व्यजमान एव चिन्वीत यदस्यान्य () श्चिनुयाद्-यत् तं दक्षिणाभिर्न गृह्म प्रथिदग्निमस्य वृञ्जीत यो ऽस्याग्निं चिनुयात् तं दक्षिणाभी गृह्म प्रथिदग्निमस्य वृञ्जीत यो ऽस्याग्निं चिनुयात् तं दक्षिणाभी गृह्म प्रथिदग्निमेव तथ् स्पृणोति ॥ 38

TS 5.6.9.3 - Padam

वैश्वकर्मणीरिति वैश्व – कर्मणीः । अहोरात्राणीत्यहः – रात्राणि ।

एव । अस्य । प्राजापत्या इति प्राजा – पत्याः । यत् । उख्यम् ।

बिभर्ति । प्राजापत्या इति प्राजा–पत्याः । एव । तत् । उपेति । धत्ते ।

यत् । समिध इति सं – इधः । आदधातीत्या – दधाति । वैष्णवाः ।

वै । वनस्पतयः । वैष्णवीः । एव । तत् । उपेति । धत्ते । यत् ।

इष्टकाभिः । अग्निम् । चिनोति । इयम् । वै । विश्वकर्मिति

विश्व – कर्मा । वैश्वकर्मणीरिति वैश्व – कर्मणीः । एव । तत् ।

उपेति । धत्ते । तस्मात् । आहुः । त्रिवृदिति त्रि – वृत् । अग्नः ।

इति । तम् । वै । एतम् । यजमानः । एव । चिन्वीत । यत् । अस्य । अन्यः () । चिनुयात् । यत् । तम् । दक्षिणाभिः । न । राधयेत् । अग्निम् । अस्य । वृञ्जीत । यः । अस्य । अग्निम् । चिनुयात् । तम् । दक्षिणाभिः । राधयेत् । अग्निम् । एव । तत् । स्पृणोति ॥ 38 (70) (षोढाविहितो वै – वैष्णवी – रन्यो – विङ्गतिश्च) (४९) TS 5.6.10.1 प्रजापति-रग्नि-मचिनुतर्तुभिः संवथ्सरं वसन्तेनैवास्य पूर्वार्द्धमचिनुत ग्रीष्मेण दक्षिणं पक्षं वर्.षाभिः पुच्छ ए शरदोत्तरं पक्ष एं हे मन्तेन मद्ध्यं ब्रह्मणा वा अस्य तत् पूर्वार्द्धमचिनुत क्षत्रेण दक्षिणं पक्षं पशुभिः पुच्छं विशोत्तरं पक्षमाशया मद्ध्यं य एवं ंविद्वानग्निं चिनुत ऋतुभिरेवैनं चिनुते ऽथो एतदेव सर्वमव-[] 39

TS 5.6.10.1 - Padam

 एव । अस्य । पूर्वार्द्धमितिं पूर्व – अर्द्धम् । अचिनुत । ग्रीष्मेणं । दक्षिणम् । पक्षम् । वर्.षाभिः । पुच्छम् । शरदा । उत्तरमित्युत् – तरम् । पक्षम् । हेमन्तेन । मद्ध्यम् । ब्रह्मणा । वै । अस्य । तत् । पूर्वार्द्धमिति पूर्व – अर्द्धम् । अचिनुत । क्षत्रेण । दक्षिणम् । पक्षम् । पशुभिरिति पशु – भिः । पुच्छम् । विशा । उत्तरमित्युत् – तरम् । पक्षम् । आञ्चाया । मद्ध्यम् । यः । एवम् । विद्वान् । अग्निम् । चिनुते । ऋतुभिरित्यृतु – भिः । एव । एनम् । चिनुते । अथो इति । एतत् । एव । सर्वम् । अवेति । 39 (50) TS 5.6.10.2 रुन्धे शृणवन्त्येनमग्निं चिक्यानमत्त्यन्न 💛 रोचत इयं ँवाव प्रथमा चिति-रोषधयो वनस्पतयः पुरीषमन्तरिक्षं द्वितीया वया एंसि पुरीषमसौ तृतीया नक्षेत्राणि पुरीषं यज्ञश्चेतुर्थी दक्षिणा पुरीषं यजमानः पञ्चमी प्रजा पुरीषं यत् त्रिचितीकं

TS 5.6.10.2 - Padam

रुन्धे । शृण्वन्ति । एनम् । अग्निम् । चिक्यानम् । अति । अन्नम् । येचते । इयम् । वाव । प्रथमा । चितिः । ओषधयः । वनस्पतयः । प्रीषम् । अन्तरिक्षम् । द्वितीया । वया एसि । पुरीषम् । असौ । तृतीया । नक्षत्राणि । पुरीषम् । यज्ञः । चतुर्थी । दक्षिणा । पुरीषम् । यज्ञमानः । पञ्चमी । प्रजेति प्र – जा । पुरीषम् । यत् । त्रिचितीकमिति त्रि – चितीकम् । चिन्वीत । यज्ञम् । दक्षिणाम् । आत्मानम् । प्रजामिति प्र – जाम् । अन्तः । इयात् । तस्मात् । पञ्चितीक इति पञ्च – चितीकः । चेतव्यः । एतत् । एव । सर्वम् । स्पृणोति । यत् । तिस्रः । चितयः । ४० (५०)

TS 5.6.10.3

पञ्चभिः पुरीषैरभ्यूहित दश् सं पद्यन्ते दशाक्षरो वै पुरुषो यावानेव

पुरुषस्त स्पृणोत्यथो दशाक्षरा विराड हां विराड विराज्येवान्नाद्ये

प्रति तिष्ठति संवथ्सरो वै षष्ठी चितिर् ऋतवः पुरीष () षट्

पित्रयो भवन्ति षट् पुरीषाणि द्वादश् सं पद्यन्ते द्वादश् मासाः

संवथ्सरः संवथ्सर एव प्रति तिष्ठति ॥ 41

TS 5.6.10.3 - Padam

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – षष्टः प्रश्नः
```

एव । अन्नाद्य इत्यन्न – अद्ये । प्रतीति । तिष्ठति । संवथ्सर इति सं – वथ्सरः । वै । षष्ठी । चितिः । ऋतवः । पुरीषम् () । षट् । चितयः । भवन्ति । षट् । पुरीषाणि । द्वादश । समिति । पद्यन्ते । । । द्वादश । मासाः । संवध्सर इति सं – वथ्सरः । सँवथ्सर इति सं – वथ्सरे । एव । प्रतीति । तिष्ठति ॥ 41 (65) (अव – चितयः – पुरीषं – पञ्चदश च) (A10) TS 5.6.11.1 रोहितो धूम्ररोहितः कर्कन्धुरोहितस्ते प्राजापत्या बभुररुणबभुः शुकबभुस्ते रौद्राः रुयेतः रुयेताक्षः रुयेतग्रीवस्ते पितृदेवत्यास्तिस्रः कृष्णा वशा वारुण्यस्तिसः श्वेता वशाः सौर्यो मैत्राबार्.हस्पत्या धूम्रललामास्तूपराः ॥ 42 TS 5.6.11.1 - Padam रोहितः । धूम्ररोहित इति धूम्र – रोहितः । कर्कन्धुरोहित इति कर्कन्धु – रोहितः । ते । प्राजापत्या इति प्राजा – पत्याः । बभुः । अरुणबभुरित्यरुण – बभुः । शुक्रबभुरिति शुक्र – बभुः ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – षष्टः प्रश्नः
```

```
ते । रौद्राः । रथेतः । रथेताक्ष इति रथेत – अक्षः । रथेतग्रीव इति
२येत – ग्रीवः । ते । पितृदेवत्या इति पितृ – देवत्याः । तिस्रः ।
कृष्णाः । वशाः । वारुण्यः । तिस्रः । श्वेताः । वशाः । सौर्यः ।
मैत्राबार्.हस्पत्या इति मैत्रा – बार्.हस्पत्याः ।
धूम्रललामा इति धूम्र – ललामाः । तूपराः ॥ 42 (26)
।
(रोहितः-षड्विण्शतिः) (A11)
TS 5.6.12.1
पृश्चि स्तिरश्चीनपृश्चि—रूर्द्ध्वपृश्चि स्ते मारुताः फल्गूर्लोहितोणी
। । । । । । । । । वलक्षी ताः सारस्वत्यः पृषती स्थूलपृषती क्षुद्रपृषती ता
। । ।
वैश्वदेव्यस्तिसः श्यामा वशाः पौष्णियस्तिस्रो रोहिणीर्वशा मैत्रिय
ऐन्द्राबार.हस्पत्या अरुणललामा-स्तूपराः ॥ 43
TS 5.6.12.1 - Padam
प्रिञः । तिरश्चीनपृश्चिरित तिरश्चीन – पृश्चिः ।
ऊर्द्ध्वपृंश्वितरार्द्ध्व – पृश्विः । ते । मारुताः । फल्गूः ।
```

लोहितोर्णीति लोहित – ऊर्णी । बलक्षी । ताः । सारस्वत्यः ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – षष्टः प्रश्नः
पृषती । स्थूलपृषतीति स्थूल – पृषती । क्षुद्रपृषतीति क्षुद्र-पृषती ।
ताः । वैश्वदेव्यं इति वैश्व – देव्यः । तिस्रः । रयामाः । वशाः ।
पौष्णियः । तिस्रः । रोहिणीः । वशाः । मैत्रियः । ऐन्द्राबार्.हस्पत्या
इत्यैन्द्रा – बार्.हस्पत्याः । अरुणललामा इत्यरुण – ललामाः ।
तूपराः ॥ 43 (26) (पृञ्जिः – षड्विण्शतिः) (A12)
TS 5.6.13.1
शितिबाहु-रन्यतं रिशतिबाहुः समन्तिशितिबाहुस्त ऐन्द्रवायवाः
ा
शितिरन्धो उन्यतिश्वितरन्धः समन्तशितिरन्धस्ते मैत्रावरुणाः
। । । । ।
शुद्धवालः सर्वशुद्धवालो मणिवालस्त आश्विनास्तिस्रः शिल्पा वशा
वैश्वदेव्यस्तिसः ३येनीः परमेष्ठिने सोमापौष्णाः
३यामललामा–स्तूपराः ॥ ४४
TS 5.6.13.1 - Padam
शितिबाहुरिति शिति – बाहुः।
अन्यतं रिशतिबाहु रित्यन्यतः –शितिबाहुः ।
```

समन्तिशितिबाहुरिति समन्त – शितिबाहुः । ते ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – षष्टः प्रश्नः
```

ऐन्द्रवायवा इत्यैन्द्र – वायवाः । शितिरन्ध्र इति शिति – रन्ध्रः । अन्यतिश्रितिरन्ध्र इत्यन्यतः – शितिरन्धः । समन्तिशितिरन्ध्र इति समन्त – शितिरन्धः । ते । मैत्रावरुणा इति मैत्रा – वरुणाः । ्। । शुद्धवाल इति शुद्ध–वालः । सर्वशुद्धवाल इति सर्व–शुद्धवालः । मणिवाल इति मणि – वालः । ते । आश्विनाः । तिस्रः । शिल्पाः । वशाः । वैश्वदेव्य इति वैश्व – देव्यः । तिस्रः । श्येनीः । परमेष्ठिने । सोमापौष्णा इति सोमा – पौष्णाः । च्यामललामा इति <u>च्याम</u> – ललामाः । तूपराः ॥ **44 (25)** (शितिबाहुः पञ्चवि ्शतिः) (A13) TS 5.6.14.1 उन्नत ऋषभो वामनस्त ऐन्द्रावरुणाः शितिककुच्छितिपृष्ठः शितिभसत् त ऐन्द्राबार्.हस्पत्याः शितिपाच्छित्योष्ठः शितिभ्रुस्त ऐन्द्रावैष्णवास्तिस्रः

्र इयेतललामा–स्तूपराः ॥ **45**

सिद्ध्मा वशा वैश्वकर्मण्यस्तिस्रो धात्रे पृषोदरा ऐन्द्रापौष्णाः

TS <u>5.6.14.1 - Padam</u>

```
उन्नत इत्युत् – नतः । ऋषभः । वामनः । ते । ऐन्द्रावरुणा
्।
इत्यैन्द्रा – वरुणाः । शितिककुदिति शिति – ककुत् । शितिपृष्ठ
इति शिति – पृष्ठः । शितिभसदिति शिति – भसत् । ते ।
ऐन्द्राबार्.हस्पत्या इत्यैन्द्रा – बार्.हस्पत्याः ।
शितिपादिति शिति – पात् । शित्योष्ठ इति शिति – ओष्ठः ।
शितिभुरिति शिति – भुः । ते । ऐन्द्रावैष्णवा इत्यैन्द्रा – वैष्णवाः ।
तिस्रः । सिद्ध्माः । वशाः । वैश्वकर्मण्य इति वैश्व–कर्मण्यः ।
तिस्रः । धात्रे । पृषोदरा इति पृष – उदराः ।
ऐन्द्रापौष्णा इत्यैन्द्रा – पौष्णाः ।
२येतललामा इति २येत – ललामाः । तूपराः ॥ 45 (25)
(उन्नतः पञ्चवि ्शतिः) (A14)
```

TS 5.6.15.1 कर्णा स्त्रयो यामाः सौम्या स्त्रयः श्वितिङ्गा अग्नये यविष्ठाय त्रयो नकुला स्तिस्रो रोहिणी स्त्र्यव्य स्ता वसूनां तिस्रो उरुणा दित्यौह्य स्ता रुद्राणाण् सोमैन्द्रा बभुललामा-स्तूपराः ॥ **४**६ TS 5.6.15.1 - Padam कर्णाः । त्रयः । यामाः । सौम्याः । त्रयः । श्वितिङ्गाः । अग्नये । यविष्ठाय । त्रयः । नकुलाः । तिस्रः । रोहिणीः । त्र्यव्य इति त्रि – अव्यः । ताः । वसूनाम् । तिस्रः । अरुणाः । दित्यौद्धः । ताः । म् रुद्राणाम् । सोमैन्द्रा इति सोम – ऐन्द्राः । बभुललामा इति बभु – ललामाः । तूपराः ॥ 46 (23) (कर्णास्त्रयोविञ्जातिः) (A15) TS 5.6.16.1 शुण्ठास्त्रयों वैष्णवा अधीलोधकर्णा स्त्रयो विष्णव उरुक्रमाय लफ्सुदिन स्त्रयो विष्णंव उरुगायाय पञ्चावी स्तिस्र आदित्यानां त्रिवथ्सा स्तिस्रो ऽङ्गिरसामैन्द्रावैष्णवा गौरललामा–स्तूपराः ॥ 47

TS 5.6.16.1 - Padam

TS 5.6.17.1

TS 5.6.17.1 - Padam

इन्द्राय । राज्ञे । त्रयः । शितिपृष्ठा इति शिति – पृष्ठाः । । । । । इन्द्राय । अधिराजायेत्यिध – राजाय । त्रयः ।

```
पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – षष्ठः प्रश्नः
```

शितिककुद इति शिति – ककुदः । इन्द्राय । स्वराज्ञ इति स्व – राज्ञे । त्रयः । शितिभसद इति शिति – भसदः । तिस्रः । ्रा । पष्टौद्धाः । साद्ध्यानाम् । तिस्रः । पष्टौद्धाः । विश्वेषाम् । देवानाम् । आग्नेन्द्राः । कृष्णललामा इति कृष्ण – ललामाः । तूपराः ॥ **48 (22)** *(इन्द्राय राज़े – द्वावि***्रातिः)** *(A17)* TS 5.6.18.1 अदित्यै त्रयो रोहितैता इन्द्राण्यै त्रयः कृष्णैताः कुह्रै त्रयो ऽरुणैता स्तिस्रो धेनवो राकायै त्रयो ऽनड्वाहः सिनीवाल्या आग्नावैष्णवा रोहितललामास्तूपराः ॥ 49 TS 5.6.18.1 - Padam अदित्यै । त्रयः । रोहितैता इति रोहित – एताः । इन्द्राण्यै । त्रयः । कृष्णैता इति कृष्ण – एताः । कुह्वै । त्रयः । अरुणैता इत्यरुण – एताः । तिस्रः । धेनवः । राकायै । त्रयः । अनड्वाहः । सिनीवाल्यै । आग्नावैष्णवा इत्याग्ना – वैष्णवाः । रोहितललामा इति रोहित – ललामाः । तूपराः ॥ **४९ (१८)** *(अदित्या–अष्टादंश) (A18)*

```
TS 5.6.19.1
सौम्या स्त्रयः पिशंगाः सोमाय राज्ञे त्रयः सारङ्गाः पार्जन्या
नभोरूपा स्तिस्रो ऽजा मल्.हा इन्द्राण्यै तिस्रो मेष्य आदित्या
। ।
द्यावापृथिव्या मालङ्गा–स्तूपराः ॥ 50
TS 5.6.19.1 - Padam
सौम्याः । त्रयः । पिशङ्गाः । सोमाय । राज्ञे । त्रयः । सारङ्गाः ।
पार्जन्याः । नभोरूपा इति नभः-रूपाः । तिस्रः । अजाः ।
मल्.हाः । इन्द्राण्यै । तिस्रः । मेष्यः । आदित्याः ।
। । ॥ ॥
द्यावापृथिव्या इति द्यावा – पृथिव्याः । मालङ्गाः । तूपराः ॥ 50 (19)
(सौम्या – एकान्नविर्ंशतिः) (A19)
TS 5.6.20.1
वारुणा स्त्रयः कृष्णललामा वरुणाय राज्ञे त्रयो रोहितललामा
वरुणाय रिशादसे त्रयो ऽरुणललामाः शिल्पा स्त्रयो वैश्वदेवा स्त्रयः
पृञ्जयः सर्वदेवत्या ऐन्द्रासूराः २येतललामा–स्तूपराः ॥ 51
```

TS 5.6.20.1 - Padam वारुणाः । त्रयः । कृष्णलेलामा इति कृष्ण – ललामाः । वरुणाय । राज्ञें । त्रयः । रोहितललामा इति रोहित – ललामाः । वरुणाय । रिशादस इति रिश – अदसे । त्रयः । अरुणलेलामा इत्यरुण – ललामाः । शिल्पाः । त्रयः । वैश्वदेवा इति वैश्व – देवाः । त्रयः । पृञ्जयः । सर्वदेवत्या इति सर्व – देवत्याः । ऐन्द्रासूरा इत्यैन्द्रा – सूराः । इयेतललामा इति इयेत – ललामाः । तूपराः ॥ **51 (20)** (वारुणा – विज्ञातिः) (A20) TS 5.6.21.1 सोमाय स्वराज्ञे ऽनोवाहा-वनड्वाहा-विन्द्राग्निभ्या-मोजोदाभ्या-मुष्टारा-विन्द्राग्निभ्यां बलदाभ्या ् सीरवाहाववी द्वे धेनू भौमी दिग्भ्यो वडबे हे धेनू भौमी वैराजी पुरुषी हे धेनू भौमी वायव आरोहणवाहा-वनड्वाहौ वारुणी कृष्णे वशे अराड्यौ दिव्या-वृषभौ परिमरौ ॥ 52

TS 5.6.21.1 - Padam

```
सोमाय । स्वराज्ञ इति स्व – राज्ञे । अनोवाहावित्यनः – वाहौ ।
अनड्वाहौ । इन्द्राग्निभ्यामितीन्द्राग्नि – भ्याम् ।
ओजोदाभ्यामित्योजः-दाभ्याम् । उष्टारौ ।
ः । । । । । । । इन्द्राग्निभ्यामितीन्द्राग्नि–भ्याम् । बलदाभ्यामिति बल – दाभ्याम् ।
सीरवाहाविति सीर – वाहौ । अवी इति । द्वे इति । धेनू इति ।
भौमी इति । दिग्भ्य इति दिक् – भ्यः । वडबे इति । द्वे इति ।
धेनू इति । भौमी इति । वैराजी इति । पुरुषी इति ।
द्वे इति । धेनू इति । भौमी इति ।
वायवे । आरोहणवाहावित्यारोहण – वाहौ । अनड्वाहौ ।
वारुणी इति । कृष्णे इति । वशे इति । अराड्यौ । दिव्यौ ।
ऋषभौ । परिमराविति परि – मरौ ॥ 52 (34)
(सोमाय स्वराज़े - चतुस्त्रिण्शत्) (A21)
```

```
TS 5.6.22.1
एकादश प्रातर्गव्याः पशव आ लभ्यन्ते छगलः कल्माषः
किकिदीविर्विदीगय स्ते त्वाष्ट्राः सौरीर्नव श्वेता वज्ञा अनूबन्ध्या
भवन्त्याग्नेय ऐन्द्राग्न आश्विन स्ते विशालयूप आ लभ्यन्ते ॥ 53
TS 5.6.22.1 - Padam
एकांदश । प्रातः । गव्याः । पशवः । एति । लभ्यन्ते । छगलः ।
कल्माषः । किकिदीविः । विदीगयः । ते । त्वाष्ट्राः । सौरीः । नव ।
श्वेताः । वशाः । अनूबन्ध्या इत्यनु – बन्ध्याः । भवन्ति । आग्नेयः ।
ऐन्द्राग्न इत्यैन्द्र – अग्नः । आश्विनः । ते ।
विशालयूप इति विशाल – यूपे । एति । लभ्यन्ते ॥ 53 (25)
(एकादश प्रातः – पञ्चवि ्शतिः) (A22)
TS 5.6.23.1
पिशङ्गा स्त्रयो वासन्ताः सारङ्गा स्त्रयो ग्रैष्माः पृषन्त स्त्रयो
वार्.षिकाः पृञ्जय स्त्रयः शारदाः पृञ्जिसक्था स्त्रयो हैमन्तिका
अवलिप्ता स्त्रयः शैशिराः संवथ्सराय निवक्षसः ॥ 54
```

TS 5.6.23.1 - Padam

```
पिशङ्गाः । त्रयः । वासन्ताः । सारङ्गाः । त्रयः । ग्रैष्माः । पृष्ठन्तः । त्रयः । वार्.षिकाः । पृश्वयः । त्रयः । शारदाः । पृश्विसक्था इति पृश्वि – सक्थाः । त्रयः । हैमन्तिकाः । अवलिप्ता इत्यव–लिप्ताः । त्रयः । शैशिराः । संवध्सरायेति सं – वध्सराय । निवक्षस इति नि – वक्षसः ॥ 54 (20)
```

Special Korvai for Anuvaakam 12 to 20
रोहितः कृष्णा धूम्रललामाः – पृश्चिः श्यामा अरुणललामाः –
शितिबाहुः शिल्पाः श्येनीः श्यामललामा – उन्नतः सिद्ध्मा धान्ने
पौष्णाः श्येतललामाः – कुर्णा बभ्रुललामाः – शुण्ठा गौरललामा –
इन्द्राय कृष्णाललामा – अदित्यै रोहितललामः –
सौम्या मालङ्गा – वारुणाः सूराः श्येतललामा – दश ।

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 23 Anuvaakams:| (हिरण्यवर्णा — अपां ग्रहान् — भूतेष्टकाः — स्जूः — संवथ्सरं —
| प्रजापितः सक्षुरपिव — रग्नेर्वे दीक्षया — सुवर्गाय तं यत्र —
| सूयते — प्रजापितर् ऋतुभी — रोहितः — पृञ्जिः — शितिबाहु —
| स्त्रा — कर्णाः — शुण्ठा — इन्द्राया— दित्यै — सौम्या — वारुणाः
| सोमायै — कादश — पिशङ्गा — स्त्रयोवि्शितः)

First and Last Padam of Sixth Prasnam of 5th Kandam । (हिरण्यवर्णा – निवक्षसः)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे

पञ्चमकाण्डे षष्टः प्रश्नः समाप्तः ॥

Details of Panchati and Padam for Kandam 5, Prasanam 6 (TS 5.6)

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	4	222
Anuvakam 2	6	297
Anuvakam 3	4	198
Anuvakam 4	5	232
Anuvakam 5	3	154
Anuvakam 6	4	210
Anuvakam 7	3	178
Anuvakam 8	6	307
Anuvakam 9	3	170
Anuvakam 10	3	165
Anuvakam 11	1	26
Anuvakam 12	1	26
Anuvakam 13	1	25
Anuvakam 14	1	25
Anuvakam 15	1	23
Anuvakam 16	1	20
Anuvakam 17	1	22
Anuvakam 18	1	18
Anuvakam 19	1	19
Anuvakam 20	1	20
Anuvakam 21	1	34
Anuvakam 22	1	25
Anuvakam 23	1	20
Total →	54	2436

Notes:

- 1. Please refer to the book "TS Kandam 1" and "TS 1.1 pada paadam with Vaakyam" for notes and conventions used in this Compilation.
- 2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in